ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “ОТЕЦ ПАИСИЙ”- СИЛИСТРА

ул. “Д-р Петър Вичев” №1; тел: 086/820 553; e-mail: info-1900511@edu.mon.bg; https://paisii.oisy.org

УТВЪРЖДАВАМ: ГАЛЯ ИЛИЕВА, ДИРЕКТОР

УЧИЛИЩНА ПОЛИТИКА

за противодействие на тормоза и насилието между учениците

през учебната 2025 – 2026 година

1. Принципи, ценности, философия

Основен принцип при изграждането на училищна политика за противодействие на тормоза в училище е прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда. За да се изгради защитната мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, да се формират ценности, да се създадат правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз в училище.

Политиката за превенция и интервенция на насилието и тормоза се основава на споделени ценности, философия, норми, правила и традиции за участие и взаимодействие на директора, педагогическия и непедагогическия персонал, родителите, децата и учениците в изграждането на сигурна среда. Тя трябва да се базира на основни принципи и положения, да съдържа цели, стратегии, очаквани резултати и отговорности за всички участници в процеса на предучилищното и училищното образование.

Причините за насилието и тормозът са много и комплексни. Училището трудно би могло да повлияе на всички. То може обаче успешно да намали тези фактори, които са свързани със средата в училище и които допринасят за проявата на агресия и за утвърждаване на агресивни модели на поведение чрез:

- системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;
- подобряване на физическата среда в училище (с фокус върху класните стаи), която не съдържа предпоставка за изява на агресивното поведение и в същото време създава условия за формирането на класа като общност;
- работа с нагласите към ученето, които намаляват съревнователния елемент между учениците за сметка на екипната работа и споделяне на проблеми в общността на класа, както и проектно-базирано обучение, включително и изнесени дейности, които дават отлични резултати в тази посока;
- следване на последователни стъпки за подкрепа и разбиране на последиците от насилието и за справяне с неприемливото поведение на децата, които не наблягат на наказанието.

Училищната политика се реализира на равнище училище и на равнище клас, като на всяко едно от тези равнища се осъществяват дейности по превенция и интервенция (реакция).

Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието. Превенцията поставя приоритет върху дейности на равнище клас, например създаване на правила на отношения в класа, морално възстановяване на щета, тематични дискусии, регулярно провеждани в часа на класа или по друго време. Дискусиите са възможност в класа да се поставят за обсъждане въпроси, които вълнуват или смущават децата, като по този начин се създава пространство за отработване на агресията чрез говорене, разиграване на ситуации, тяхното обсъждане и съответно осмисляне.

Интервенциите включват действия и мерки, които целят спиране и разрешаване на възникнала вече ситуация на тормоз, като се отчитат индивидуалните потребности на всяко дете, въвлечено пряко или косвено в ситуацията, и се прилага принципа на най-добрия интерес на детето. В по-голямата си част интервенциите включват отговора на училището при възникнали ситуации на тормоз.

2. Основни цели на политиката за превенция и интервенция на насилието

- Да създаде позитивна култура и климат в училище;

- Да повиши осведомеността на всички участници в училище, че насилието е неприемливо поведение;
- Да разработи система за превенция, която създава условия за превантивна работа с класа и включва учениците в образователни дейности, които да ги запознават с различни форми на насилие и тормоз;
- Да създаде система за интервенция, като разработи ясни съществуващи правила и процедури във връзка с всяка една проява на насилие и тормоз;
- Да създаде система за предоставяне на подкрепа за пострадалите и въвлечените в ситуациите на насилие и тормоз;
- Да създаде устойчива система на обучителни дейности, механизми за сътрудничество с други външни служби, организации или институции, изграждане на ефективна система за дежурство;
- Да създаде механизми за проследяване на ефективността от даеностите за превенция и интервенция.

3. Специфични принципи, на които да се базира политиката за сигурна образователна среда

- Позитивна култура и климат, които приемат различието и разнообразието и се основават на принципите на приобщаващото образование; насърчават взаимоотношенията на уважение сред цялата общност, дават възможност за развитие на сигурна среда, в която учениците открито да споделят и обсъждат теми, свързани с насилието;
- Ефективно лидерство;
- Споделяне разбирането за насилието и тормоза и последиците;
- Въвеждане на образователни стратегии и дейности за превенция, които развиват емпатия и уважение сред учениците;
- Системност и регулярност при вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия в случаите на насилие и тормоз;
- Партньорство с родителите.
- Непрекъсната оценка и проследяване на ефективността на цялостната политика за превенция и интервенция на насилие и тормоз.